

Finanční mechanismus Evropského hospodářského prostoru a Norska

Jan Jedlička

EU Office České spořitelny

EU OFFICE

Česká spořitelna, a.s.

Poláčkova 1976/2

140 00 Praha 4

tel.: +420 261 073 308

fax: +420 261 073 004

EU_office@csas.cz

<http://www.csas.cz/eu>

Petr Zahradník

+420 261 073 019

pzahradnik@csas.cz

Jan Jedlička

+420 261 073 484

jjedlicka@csas.cz

Alena Smolíková

+420 261 073 308

asmolikova@csas.cz

Obsah:

Úvod a základní charakteristika	3
Prioritní oblasti financování	3
Administrace finančních mechanismů.....	5
Na nadnárodní úrovni.....	5
Na národní úrovni.....	5
Proces podávání a vyhodnocování žádostí o grant	5
Typy podporovaných projektů a typy žadatelů.....	6
Individuální projekty.....	6
Programy (skupiny sub-projektů)	6
Blokové granty.....	7
Pro koho jsou fondy určeny.....	9
Rozpočet.....	10
Spolufinancování a čerpání.....	10
Současný stav	10
Služby České spořitelny.....	12

Úvod a základní charakteristika

Zajímavou alternativou pro ty, kteří nedosáhnou na dotace z evropských strukturálních fondů, jsou dva nové finanční nástroje. Prostřednictvím Finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru a Norska je možné poskytovat českým subjektům granty na investiční a rozvojové projekty v prioritních oblastech, jako např. ochrana a obnova kulturního dědictví, ochrana životního prostředí, podpora soudnictví, zdravotnictví či péče o dítě aj. Na příspěvku se podíleli i kolegové z úseku Komunálního financování a Consultingu ČS.

V květnu 2004 došlo k rozšíření nejen Evropské unie, ale i Evropského hospodářského prostoru (EHP). Pro Island, Lichtenštejnsko a Norsko (členové EHP, ale ne EU) to znamenalo výhodu přístupu na větší jednotný vnitřní trh o deset nových členských zemí. Na oplátku se tyto země zavázaly založit **dva finanční mechanismy** (Finanční mechanismus EHP a Finanční mechanismus Norska), jejichž cílem je **podporovat sociální a hospodářskou soudržnost** v ekonomicky slabších členských zemích (10 nováčků + Řecko, Portugalsko a Španělsko) nyní již 28členného Evropského hospodářského prostoru.

Všechny základní principy a zásady týkající se finančního mechanismu EHP, resp. Norska jsou zakotveny v **Dohodě o účasti v Evropském hospodářském prostoru** (v protokolu 38a), resp. **Dohodě mezi Norským královstvím a Evropským společenstvím o Norském finančním mechanismu** pro období let 2004-2009. Jedná se především o celkovou výši částky na investiční a rozvojové projekty, účel a priority pro čerpání přidělených prostředků, nutnou výši spolufinancování projektů, frekvenci vyhodnocování, případně přerozdělování nevyužitých finančních prostředků apod.

Zapojení České republiky do obou mechanismů je detailněji řešeno prostřednictvím podepsaného **Memoranda o porozumění pro implementaci Finančního mechanismu EHP, resp. Norska** na období 2004-2009.

Oba finanční mechanismy se vztahují k období **od 1. května 2004 do 30. dubna 2009**. Po uplynutí tohoto pětiletého období se rozhodne o dalším postupu šetření, nakolik je potřebné řešit v rámci Evropského hospodářského prostoru hospodářské a sociální rozdíly.

Prioritní oblasti financování

Přehled prioritních oblastí a zaměření priorit Finančního Mechanismu EHP

Prioritní oblasti	Zaměření priority
1) Uchovávání evropského kulturního dědictví	Ochrana a obnova nemovitého kulturního dědictví Zlepšení péče a ochrana movitého kulturního dědictví Obnova historických městských území a historických území v regionech Obnova historického a kulturního dědictví v regionech Odstraňování starých ekologických zátěží na pozemcích menšího rozsahu ve městech a obcích (brownfield)
2) Ochrana životního prostředí	Posouzení vlivů implementace mezinárodní legislativy na podmínky v oblasti ovzduší, vod a půd Monitorovací systémy v regionech a následné využívání výsledků monitorování Environmentální vzdělávání pro všechny úrovně státní a veřejné administrativy Odpadové hospodářství - zajištění a řízení na místní úrovni Podpora využití biopaliv a alternativních zdrojů energie jako druhotného zdroje energie na místní úrovni Redukce skleníkových plynů v České republice Snížení poklesu biodiverzity a ochrana nedotčených biotopů Podpora technologií pro snížení zplodin a spotřebu paliv, zvýšení bezpečnosti zejména ve veřejné dopravě
3) Rozvoj lidských zdrojů	Program na podporu a rozvoj modernizace služeb veřejné administrativy na regionální a místní úrovni prostřednictvím využití IT technologií Rozvoj a zlepšování poskytování sociálních služeb v regionech

	• Podpora nevládních neziskových organizací • Podpora začlenění menšin do společnosti • Programy na prosazování rovnosti pohlaví ve veřejném sektoru • Modernizace a vybavení jeslí, školek, škol, školních vzdělávacích center, dětských domovů
4) Zdravotnictví a péče o dítě	• Systematická a primární prevence drogových závislostí • Prevence přenosných nemocí • Opatření pro zajištění bezpečnosti potravin • Programy podpory dětí se specifickými problémy
5) Podpora udržitelného rozvoje	• Pomoc při prosazování a implementaci Strategii udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni
6) Vědecký výzkum a vývoj	• Vědecký výzkum a vývoj v uvedených prioritních oblastech, zejména v životním prostředí, zdravotnictví a v oblasti životních podmínek dětí

Přehled prioritních oblastí a zaměření priorit Finančního Mechanismu Norska

Kromě 6 prioritních oblastí Finančního Mechanismu EHP, které jsou identické pro Finanční Mechanismus Norska, má tento FM Norska ještě další dvě priority:

7) Implementace Schengenského acquis, posilování justice	• Implementace Národního schengenského informačního systému (N - SIS) a vytvoření Kanceláře SIRENE • Splnění schengenských acquis u stávajících regionálních letišť • Posílení vzdělávacího systému v sektoru spravedlnosti • Programy boje proti korupci, organizované kriminalitě a proti nezákonnému obchodu s drogami a lidmi
8) Technická pomoc	• Posílení kapacit pro poskytování rozvojové pomoci Českou republikou • Přenos znalostí a výměna zkušeností s přijímáním a aplikací acquis v oblastech uvedených v Celkové monitorovací zprávě EK prostřednictvím spolupráce příslušných orgánů / institucí • Výměna zkušeností a spolupráce regionální a místní samosprávy

Zároveň platí, že žádost o podporu na projekt, který je možné financovat z předvstupních programů EU (např. Phare) nebo ze strukturálních fondů EU, **nemůže být v rámci FM EHP/Norska předložena.**

Administrace finančních mechanismů

Na nadnárodní úrovni

Finanční mechanismus EHP řídí Výbor **pro řízení finančního mechanismu EHP** (*EEA Financial Mechanism Committee*), který také přijímá rozhodnutí o poskytování finanční pomoci. Stejnou roli v Norském finančním mechanismu zastává **Ministerstvo zahraničí Norského království**. Těmto nejvyšším orgánům však s každodenním řízením pomáhá **Kancelář pro finanční mechanismus EHP/Norsko** (*Financial Mechanism Office*), sídlící při sekretariátu Evropského hospodářského prostoru v Bruselu. Ta slouží zároveň jako kontaktní místo. Kancelář finančního mechanismu v Bruselu však nepřijímá žádné žádosti přímo od žadatelů, ale prostřednictvím Národních kontaktních míst ve státech příjemců (viz níže).

Na národní úrovni

Na úrovni členského státu je nejdůležitějším orgánem **Národní kontaktní místo** (*National Focal Point*), které jedná jménem státu příjemce a nese celkovou odpovědnost za řízení aktivit finančního mechanismu EHP/Norska, včetně finanční kontroly a auditu. Jako Národní kontaktní místo v České republice funguje **Ministerstvo financí**, kde jeho administrativní činnost zabezpečuje Centrum pro zahraniční pomoc (oddělení koordinace zahraniční pomoci).

Celková administrativní struktura je založena na struktuře vytvořené jak pro předvstupní programy pomoci EU (např. Phare), tak pro Fond soudržnosti a Strukturální fondy. V této struktuře zaujímá významné postavení **Monitorovací výbor**. Monitorovací výbor pomáhá Národnímu kontaktnímu místu při výběru a řízení projektů. Členy monitorovacího výboru jmenuje ministr financí na základě návrhů ministrů příslušných ministerstev a vedoucích příslušných institucí.

Na základě dohody s bruselskou Kanceláří finančních mechanismů jsou delegovány odpovědnosti za přípravu projektů a jejich implementaci na **zprostředkující subjekty** (ministerstva a další ústřední orgány státní správy, krajské úřady nebo další schválené subjekty). Zprostředkující subjekty ručí za zajištění všech odpovídajících aktivit včetně spolufinancování.

Proces podávání a vyhodnocování žádostí o grant

Jednotliví zájemci se o možnosti podávat žádosti o grantu dozvídají prostřednictvím **výzev k předkládání žádostí**. Výzvy stanovují přesné podmínky, které musí být dodrženy při zpracování žádostí o poskytnutí podpory a jsou vyhlášovány Národním kontaktním místem na internetových stránkách <http://www.eeagrants.cz> a zveřejněním v periodickém tisku. Během jednoho roku může NKM vyhlásit maximálně 4 kola výzvy k předložení žádosti. Vyhlášení nového kola výzvy závisí na celkových finančních závazcích projektů doporučených v rámci předchozích výzev.

Vedle klasických tzv. otevřených výzev, které se používají k předkládání žádostí o **podporu pro individuální projekty** (projektových záměrů) existují i výzvy určené zprostředkovatelům při žádostech o **podporu pro program** nebo o **podporu blokového grantu**.

Rozhodne-li se subjekt ucházet se o grant, je nutné doručit žádost o podporu na **příslušné kontaktní místo** (KM = instituce veřejné správy typu centrální orgány státní správy a kraje či jejich příspěvkové organizace) při individuálním projektu, resp. **příslušnému zprostředkovateli** (při programu či blokovém grantu). Po uplynutí konečného termínu pro předkládání žádostí přistoupí KM neprodleně k otevírání obálek a posouzení žádostí z hlediska splnění formálních náležitostí a kritérií oprávněnosti. KM následně předá žádosti, které splnily formální náležitosti i kritéria oprávněnosti, příslušné hodnotící komisi, která provede hodnocení kvality. Závěrem KM zpracují Zprávu o výsledcích hodnocení, kterou společně s doporučenými žádostmi o poskytnutí grantu předají Národnímu kontaktnímu místu (NKM).

NKM provede posouzení předložených žádostí a vypracuje k nim stanovisko. Kompletní seznam všech doporučených i zamítnutých žádostí předloží NKM spolu se zdůvodněním ke každému projektu k vyjádření Monitorovacímu výboru. Na základě doporučení Monitorovacího výboru předloží NKM vybrané žádosti se stanoviskem Kanceláři finančního mechanismu v Bruselu. Ta provede posouzení předložených žádostí, konzultuje je s Evropskou komisí a následně předkládá **Výboru Finančního mechanismu EHP a Ministerstvu zahraničních věcí Norska k finálnímu rozhodnutí**.

Možné je i předložit pouze **projektový záměr** (přes Kontaktní místa a Národní kontaktní místo) Kanceláři finančního mechanismu, která provede **předběžné posouzení** záměru (tj. posouzení věcného zaměření, cílů a očekávaných výsledků projektu). V případě kladného stanoviska vyzve žadatele ke zpracování kompletní žádosti.

Typy podporovaných projektů a typy žadatelů

Finanční mechanismus EHP/Norska umožňují realizovat pomoc formou:

- Individuálních projektů (IP),
- Programů (PRG),
- Blokových grantů (BG).

Individuální projekty

Projekt je zde ekonomicky nedělitelnou řadou prací plnících přesnou technickou funkci s jasně identifikovatelnými cíly řešícími jedinou problematiku. Žádost pro individuální projekt může zahrnovat jeden nebo více sub-projektů. Částka grantové pomoci, o kterou se žádá, obvykle **není menší než 250 000 euro**. Zároveň platí, že na individuální projekty je určeno minimálně 60 % celkové finanční alokace pro příjemce stát.

Jednotliví gestoři (**kraje/centrální orgány**) se rozhodnou, zda pro dané kolo výzvy předloží program a budou zprostředkovatelem pro implementaci programu, nebo budou kontaktním místem pro podávání žádostí pro individuální projekty předkládané jednotlivými žadateli a pro zajištění jejich hodnocení.

Pokud se kraj/centrální orgán jako gestor rozhodne být v daném kole výzvy kontaktním místem pro podávání žádostí o individuální projekty, mohou žadatelé předkládat individuální projekty na:

- **Kontaktní místo v příslušném kraji** – projekt v rámci prioritních oblastí, konkrétního zaměření priorit, pro které se kraj rozhodne ve výzvě, odpovídá **konkrétní regionální strategii**. Projekt pak může být realizován pouze na území daného kraje.
- **Centrální orgán** - je kontaktním místem pro projekty v rámci **sektorových priorit**, které jsou dány působností příslušných centrálních orgánů. Konkrétní zaměření priorit a jejich další specifikace jsou jednotlivými centrálními orgány stanoveny ve výzvě. Projekt může být uskutečněn kdekoli na území ČR.

Žádost **nemůže být předložena současně na kraj i resort**, v takovém případě by byla z procesu posuzování a hodnocení vyloučena. Žádost zpracovává a předkládá žadatel – konečný příjemce grantu.

Shrnutí pro individuální projekty

Návrh projektu	→	Předběžné posouzení	→	Žádost	→	Hodnocení	→	Rozhodnutí
<i>Volitelné</i>		<i>Volitelné</i>						
Žadatel zašle záměr projektu KFM přes NKM		KFM provede předběžné posouzení a může poskytnout konzultace		Žadatel předloží žádost KFM prostřednictvím NKM. To předloží spolu se žádostí zdůvodněné stanovisko k projektu		KFM zajistí hodnocení projektu a toto konzultuje s Komisí. KFM předloží zdůvodněné doporučení k rozhodnutí VFM a/nebo norskému Ministerstvu zahraničí		VFM a/nebo norské Ministerstvo zahraničí schválí/odmítne projekt. Dopis o nabídce grantu/odůvodněné zamítnutí je zasláno NKM. Je-li projekt schválen, je podepsána grantová dohoda.

Pozn.: KFM – Kancelář finančního mechanismu, NKM – národní kontaktní místo, VFM – Výbor finančního mechanismu

Programy (skupiny sub-projektů)

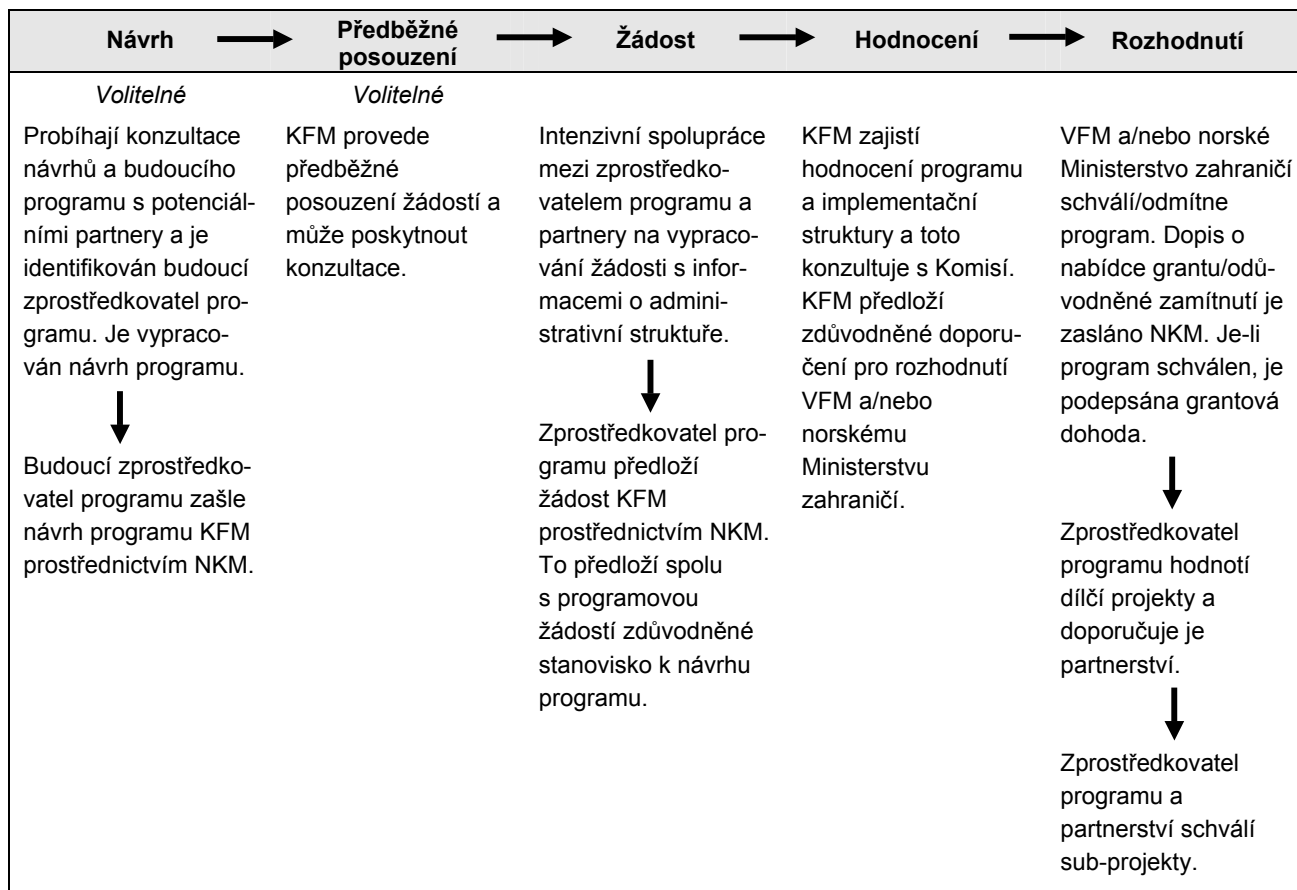
Program je koordinovaným portfoliem **skupiny jednotlivých sub-projektů**, který je připraven a předložen oprávněným zástupcem partnerství a je zaměřen na soubor společně definovaných cílů. Jsou určeny pro usnadnění implementace komplexnějších a nákladných strategií.

Programy jsou zpracovány v rámci partnerství, které bude zastupovat všechny, kdo mají klíčový zájem na provádění navrhovaných aktivit. Tato partnerství budou pracovat v rámci stanovené strategie a nominují vedoucího partnera, zprostředkovatele programu, který bude odpovědný NKM za implementaci programu v rámci delegované pravomoci.

V rámci programu je **maximální celková výše příspěvku** z Finančního mechanismu EHP/Norska pro jednotlivý sub-projekt **250 000 euro**. Minimální výši příspěvku navrhuje zprostředkovatel programu.

Pokud se kraj/centrální orgán jako gestor rozhodne předložit program, určí v rámci svých kompetencí a prioritních oblastí konkrétní zaměření priorit a jejich další specifikace pro svůj program. Žádost zpracovává a předkládá zprostředkovatel programu (tj. kraj nebo centrální orgán), který bude program implementovat. Konečným příjemcem je příjemce grantu na realizaci sub-projektu v rámci schváleného programu.

Shrnutí pro programy

Pozn.: KFM – Kancelář finančního mechanismu, NKM – národní kontaktní místo, VFM – Výbor finančního mechanismu

Blokové granty

Blokový grant je **fond zřízený pro jasně definovaný účel**, který může být použit k poskytnutí pomoci jednotlivcům, organizacím nebo institucím. Blokové granty jsou určeny k usnadnění implementace takových projektů, ve kterých každý sub-projekt nebo **konečný příjemce je příliš malý** na to, aby byl identifikován a priori nebo aby byl efektivně spravován samostatně. Žádost o poskytnutí grantu je zpracována a předložena stanoveným zprostředkovatelem. Konečný příjemce je příjemce jednotlivého grantu, který je přidělován v rámci implementace schváleného blokového grantu.

V rámci implementace Finančního mechanismu v České republice budou otevřena tato grantová schémata:

I. Fond pro nestátní neziskové organizace (NNO) - bude zaměřen na podporu nevládních neziskových organizací prosazujících veřejný zájem. V rámci fondu budou podporovány NNO ve všech prioritních oblastech, zejména však v oblasti ochrany životního prostředí, posilování lidských práv a multikulturního prostředí a podpory dětí a mladistvých se specifickými problémy. Zprostředkovatelé tohoto blokového grantu budou vybráni mezi neziskovými organizacemi prostřednictvím veřejného výběrového řízení vyhlášeného Národním kontaktním místem.

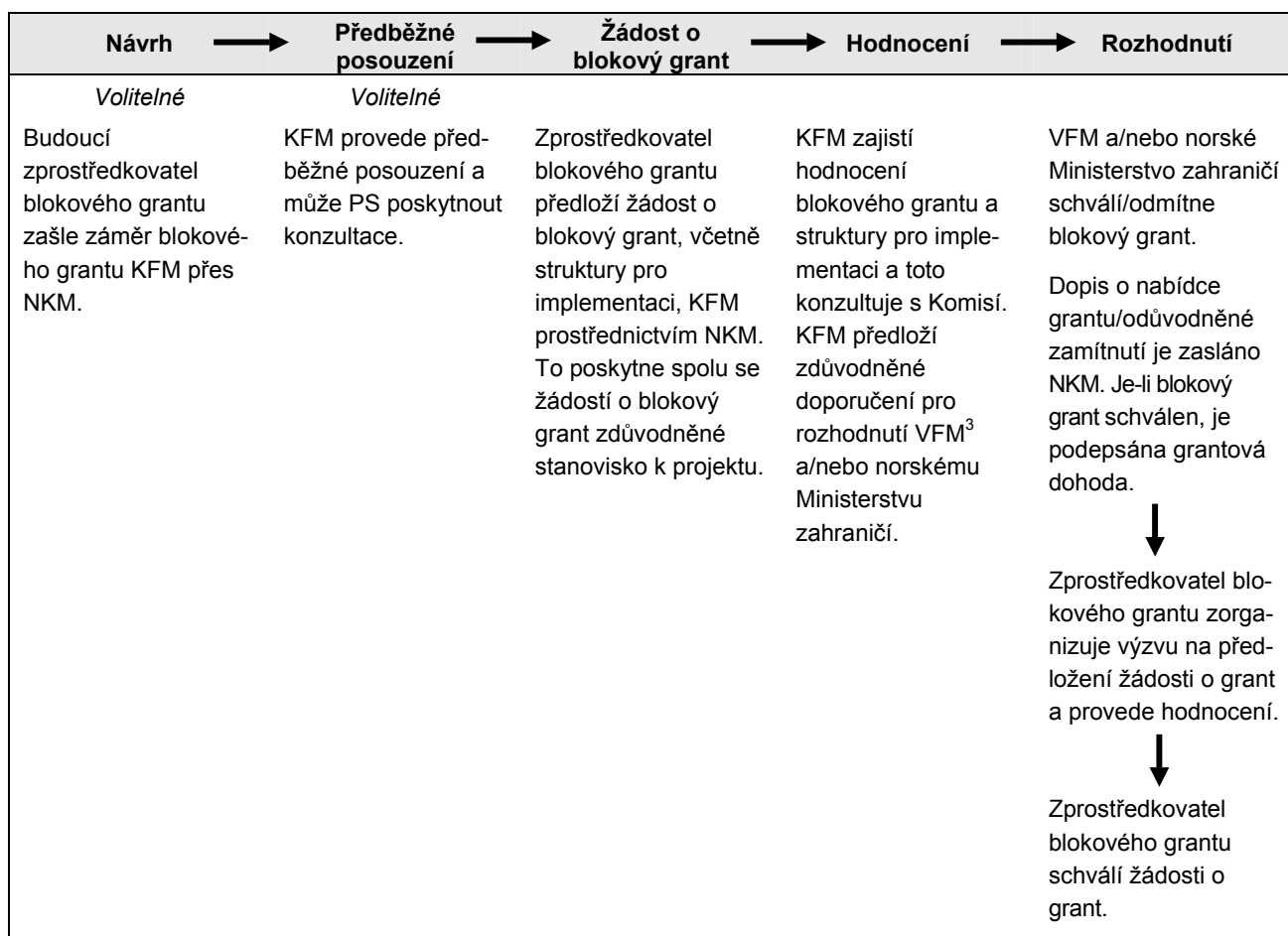
II. Fond technické pomoci - fond bude mít dvě části. Jedna část bude podporovat spolupráci a transfer znalostí mezi ČR a Norskem zejména v oblastech spolupráce s EU při naplňování příslušné legislativy ve všech prioritních oblastech. Spolupráce bude umožněna na všech úrovních veřejné správy (státní správa, regionální a místní samospráva), státním institucím, univerzitám a školám, profesním komorám a svazům a nevládním neziskovým organizacím. Druhá část fondu bude podporovat činnost Národního kontaktního místa v souvislosti se zajištěním celkové koordinace programů Finančních mechanismů EHP/Norska. Zprostředkovatelem tohoto grantového schématu bude přímo MF – Centrum pro zahraniční pomoc.

III. Fond pro podporu spolupráce škol - bude podporovat spolupráci, programy vzdělávacích seminářů studentů, lektorů a expertů za středních a vyšších škol, univerzit a vysokých škol ČR a spolupráci mezi relevantními institucemi v České republice a na Islandu, v Lichtenštejnsku a Norsku. Žádost o tento blokový grant předloží Národní kancelář Socrates, která bude jeho zprostředkovatelem.

IV. Fond pro podporu výzkumu – bude podporovat aktivity zaměřené na spolupráci vědeckých institucí s institucemi v Norsku, Islandu a Lichtenštejnsku a přenos zkušeností z těchto zemí zaměřený na zvýšení inovačního efektu. Zprostředkovatel tohoto fondu bude vybrán.

Vedle toho jsou ve Finančním mechanismu EHP/Norska k dispozici i **prostředky na podporu při přípravě projektů**. Tento speciální fond na přípravu projektů bude zaměřen na technickou asistenci při přípravě žádostí projektů, které budou předkládány ke spolufinancování z Finančního mechanismu EHP/Norska, zejména subjektům regionální a místní správy a zejména na projekty v oblasti životního prostředí, trvale udržitelného rozvoje a uchovávání kulturního dědictví. Granty poskytované z tohoto fondu by se měly obecně pohybovat v rozmezí od 5 000 do 20 000 euro pro jednoho konečného příjemce.

Shrnutí pro blokové granty

Pozn.: KFM – Kancelář finančního mechanismu, NKM – národní kontaktní místo, VFM – Výbor finančního mechanismu

Pro koho jsou fondy určeny

O pomoc mohou žádat všechny instituce veřejného nebo soukromého sektoru a nevládní neziskové organizace zřízené jako právnické osoby v přijímajících státech a vykonávající svoji činnost ve veřejném zájmu - např. národní, regionální a místní úřady, vzdělávací/výzkumné instituce, instituce ochrany životního prostředí, dobrovolné a společenské organizace a partnerství veřejného a soukromého sektoru.

Ideální je, když žadatel v rámci projektu prokáže přínos pro spolupráci českých a norských institucí - velkou **výhodou je přítomnost norského partnera v projektu**.

Žádost o podporu na realizaci **individuálního projektu** může předložit:

- organizační složka státu;
- příspěvková organizace zřízená organizační složkou státu;
- kraj;
- organizace zřízená nebo založená krajem (kraj musí mít v organizaci většinový majetkový podíl);
- obec;
- svazek obcí;
- organizace zřízená nebo založená obcí (obec musí mít v organizaci většinový majetkový podíl);
- vzdělávací/výzkumné instituce;
- nestátní nezisková organizace (NNO);
- podnikatelský subjekt.

Všechny tyto instituce mohou také žádat o grant/financování sub-projektu v rámci implementace programu nebo blokového grantu.

Žádost o podporu na realizaci **programu** může podat kraj nebo centrální orgán jako zprostředkovatel nebo podřízená příspěvková organizace na základě pověření příslušného ministerstva/kraje. Žádost o podporu na realizaci **blokového grantu** může podat stanovený nebo na základě veřejné výzvy vybraný zprostředkovatel (viz výše).

Žadatelé mohou předložit žádost o podporu buď samostatně nebo společně s partnery. Žádost podává vedoucí partner. V případě, že předložená žádost obdrží grant z Finančního mechanismu EHP/Norska, **ponese vedoucí partner celkovou odpovědnost** za dodržení stanovených podmínek implementace projektu.

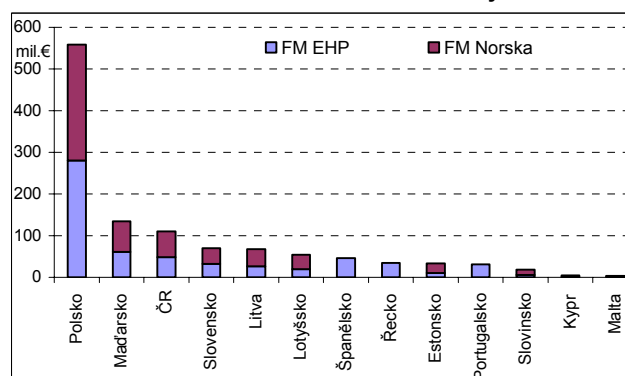
Rozpočet

Objem Finančního mechanismu EHP na celé období 2004-2009 činí 600 milionů euro, které budou Islandem, Lichtenštejnem a Norskem uvolněny v pěti ročních tranších po 120 milionech euro. Finanční mechanismus Norska operuje s rozpočtem 567 milionů euro. **Celkem je tedy k dispozici 1,17 miliardy euro.**

Toto jsou však hrubé částky, od kterých je potřeba **odečíst náklady na řízení** obou finančních mechanismů (provoz Kanceláře pro finanční mechanismus, náklady spojené s fungováním Výboru pro řízení finančního mechanismu EHP a oddělením Finančního mechanismu na Norském ministerstvu zahraničí, náklady na kontrolu správného použití grantů apod.). Náklady na řízení jsou stanoveny v poměru k celkovým rozpočtům finančních mechanismů: 4 % u Finančního mechanismu EHP a 5 % u Norského finančního mechanismu.

Pro Českou republiku je připraveno **48,54 milionů euro z Finančního mechanismu EHP** a **62,37 milionů euro z Norského finančního mechanismu**. Po odečtení nákladů na řízení se jedná o 46,60 mil. euro, resp. 59,25 mil. euro. Celkově je tedy pro Českou republiku alokováno 110,91 mil. euro, resp. čistého 105,85 mil. euro. **Průměrná roční alokace tak představuje 21,17 mil. euro.** Vyčerpání celé nabízené sumy však záleží na schopnosti českých subjektů předkládat dostatečný počet kvalitních projektů.

Hrubé alokace finančních mechanismů na roky 2004-2009

Spolufinancování a čerpání

Obecně platí, že příspěvek z Finančního mechanismu EHP/Norska nesmí přesáhnout **60 % celkových nákladů na projekt**. Výjimkou jsou projekty jinak financované ze státního, regionálního nebo místního rozpočtu, u nichž tento příspěvek nesmí přesáhnout **85 % celkových nákladů**. Zároveň platí, že kombinovaná podpora z finančního mechanismu EHP, Norského finančního mechanismu a grantů Evropského společenství nesmí překročit 90 % celkových výdajů.

Grantová pomoc se poskytuje formou **zpětného proplácení již vynaložených a zdokumentovaných nákladů** podle schváleného časového rozvrhu plateb. U individuálních projektů a programů (skupiny projektů) může být provedena zálohová platba až do výše 10 %, je-li zdůvodněna přijímajícím státem a ze strany Výboru pro řízení finančního mechanismu EHP, resp. Norského ministerstva zahraničí považována za nezbytnou. Tato záloha musí být uvedena v dohodě o udělení grantu. V případě blokových grantů je možné domluvit vyšší zálohové platby. V případě, kdy projekt nemá schválenou zálohu, musí žadatel zajistit celkovou výši nákladů až do očekávané první platby z Finančního mechanismu EHP/Norska.

Současný stav

Dne 18.5.2005 byla zatím vypsána **první výzva k předkládání individuálních projektů** v rámci Finančních mechanismu EHP/Norska. Celková alokovaná částka je 10,68 mil. euro v rámci alokace 2004-2005. Výše alokace pro výzvu č. 1 pro předkládání žádostí je indikativně rozdělena mezi jednotlivé kraje a centrální orgány (rozdělení je pouze indikativní a rozhodovat bude kvalita předložených projektů):

- 9 krajů (Jihomoravský, Liberecký, Moravskoslezský, Olomoucký, Pardubický, Plzeňský, Praha, Středočeský a Ústecký): 0,6 mil. EUR pro jeden kraj => celkem 5,4 mil. euro.
- Ministerstvo kultury: 2,350 mil. EUR,
- Ministerstvo životního prostředí: 1,500 mil. EUR,
- Ministerstvo zdravotnictví: 1,430 mil. EUR.

Zbývající kraje se rozhodly nepřijímat žádosti o individuální projekty, neboť budou sami předkladateli žádostí o individuální projekt či zprostředkovateli programu.

Celková částka pro alokaci 2004-2005 představuje ale 21,170 mil. euro, zbytek po odečtení 10,68 mil. euro, které jsou obsahem první výzvy, bude rozdělen na:

- přípravu blokových grantů: 4,34 mil. euro,
- individuální projekt připravovaný přímo Karlovarským krajem: 0,6 mil. euro,
- programy připravované zbývajícími kraji (Jihočeský, Královehradecký, Vysočina, Zlínský): 2,4 mil. euro,
- individuální projekty připravované přímo Ministerstvem spravedlnosti (0,5 mil. euro), Ministerstvem vnitra (0,5 mil. euro) a na přípravu programů na centrální úrovni (2,15 mil. euro).

Aktuální stav podávaných výzev je možné sledovat na <http://www.eeagrants.cz>.

Služby České spořitelny

Jak již bylo naznačeno výše, proces předkládání a hodnocení projektů je obdobný jako u Strukturálních fondů. Stejně i financování projektů dotovaných Finančním mechanismem EHP/Norska probíhá **obdobným způsobem jako financování projektů v rámci operačních programů** (například Společného regionálního operačního programu – SROP).

Proto může Česká spořitelna k realizaci těchto projektů použít svůj **EU Program Region**, který svými finančními a ostatními službami podstatně ulehčí investorovi úspěšnou realizaci jeho projektu. Zpracování projektu a žádosti o grant zase nabízí Consulting ČS, jehož odborníci v současné době intenzivně pracují na několika prvních projektech v rámci těchto Finančních mechanismů.

Nejen za účelem nabídky služeb České spořitelny spojených s realizací projektů dotovaných z Finančního mechanismu EHP/Norska, ale i k zajištění užší spolupráce mezi bankou a veřejným a neziskovým sektorem, byli na všech oblastních pobočkách ČS ustanoveni **Poradci pro veřejný a neziskový sektor**. Tito specialisté dokáží poradit s těmito otázkami:

- jak financovat projekt,
- jaký způsob financování projektu je pro veřejný a neziskový sektor v současné době nejvýhodnější,
- jaké finanční zdroje mohou být k realizaci projektu použity (dotace, úvěry, atd.),
- co vše potřebuje žadatel (investor) předložit v souvislosti se žádostí o dotace,
- na jaké instituce se s žádostí o dotace obrátit.

Pozice Poradce pro veřejný a neziskový sektor se na pobočkách České spořitelny osvědčila. Klienti vnímají tohoto poradce jako nástroj rychlého spojení mezi nimi a jejich požadavky na straně jedné a nabídkou služeb banky na straně druhé.

Česká spořitelna nabízí veřejnému a neziskovému sektoru **financování projektů pomocí úvěrů do výše až 100 %** celkových projektových nákladů. Naši klienti mají možnost se **sami rozhodnout**, na jak velkou část nákladů si vezmou úvěr, zda-li pouze na dotační část nebo na celkové náklady projektu.

Možné **způsoby zajištění úvěru** poskytnutého klientům veřejného a neziskového sektoru:

- budoucími rozpočtovými příjmy municipalit;
- ručitelské prohlášení zřizovatele neziskové organizace;
- zástavní právo k pohledávkám;
- zástavní právo k nemovitostem.